

Omtrentlig gengivelse af emnerne som blev præsenteret på mødet med Indfødsretsudvalget 9. september 2021 11:00

Mit navn er Niels Brinch og til daglig er jeg leder i en IT-virksomhed. Men jeg er her i dag fordi jeg interesserer mig for reglerne for statsborgerskab, især efter regelændringerne tidligere i år.

Øvrige deltagere er Naqeeb Khan, som har arrangeret at vi kunne komme i dag og Rosie Wilden som vi skal tale om lidt senere.

Slide 1 – Regler og intentioner

Emnet er reglerne for statsborgerskab og især de regelændringer som blev indført tidligere på året.

Vi forsøger at se bort fra politik og fokuserer i stedet på observationer om at reglerne ikke virker efter hensigten, hvilket vi har mange eksempler på.

Slide 2 - Agenda

De 4 emner i dag er:

- Beskæftigelseskrav
- Opholdskrav
- MENAP(T)
- Vandelskravet

Slide 3 - Beskæftigelseskrav

Da dette krav blev indført med tilbagevirkende kraft var der en masse utilsigtede konsekvenser, så det er rigtig godt at dette er blevet rullet tilbage. Det viser en velvilje for at se på de regler som ikke giver mening.

Jeg vil fremhæve Rosie her som har arbejdet i København de sidste 10 år. Hendes job har bestået i at fortælle om hvor dejligt et land Danmark er. Og nu er det blevet besluttet at det job er ikke godt nok til at blive dansk statsborger. Rosie er turistguide og det passer ikke i definitionen fordi der ikke er mindst 30 timer hver uge.

Beskæftigelseskrav

Hemmeligt: At sikre selvforsørgende borgere som betaler passet

- Accepterer ikke arbejde som ligger uden for normen
- COVID19 arbejdsløshed siger ikke noget om den enkeltes egenindsatelse

Så der er et godt eksempel på at reglerne ikke rammer rigtigt når det kommer til stykket for virkeligheden passer ikke helt ind i de kasser som reglerne forudsætter.

Og så lige en hurtig kommentar her til Covid-19 - hvis man med beskæftigelseskravet gerne vil finde dem som er arbejdsomme og selvforsørgende, så er det ikke helt retvisende under covid-19 hvor hele brancher er blevet omvæltet, så der har reglerne heller ikke tjent sit formål.

Slide 4 – Uddannelse som beskæftigelse

Som når man hæver prisen på cigaretter, så er det jo sådan, at regler påvirker folks adfærd og det er ærgerligt at reglerne betyder at unge folk bliver tilskyndet at tage ufaglært arbejde.

Hvis de vil være danske statsborgere, er det bedre for dem at arbejde i en tøjbutik end at tage en uddannelse som sygeplejerske.

Så reglerne er med til at sænke uddannelsesniveaueet for indvandrere.

Det er en ting.

Noget andet er at der er mange brancher hvor det er vigtigt at videreudanne sig løbende, f.eks. IT-branchen, hvor man i perioder kan tage nogle ekstra kurser. Hvis man ikke videreuddanner sig i 10 års tid, som de nuværende regler lægger op til, så kan det være skadeligt for ens karriere.

Det er vel ikke hensigten med reglerne.

Jeg tror gerne alle ønsker at folk der bliver statsborgere, er højtuddannede og så er det ærgerligt at reglerne har præcis den modsatte effekt. Derfor vil det have en mere positiv virkning for alle hvis uddannelse talte som beskæftigelse.

Slide 5 - Opholdskrav

For mange er opholdskravet blevet skærpet med et par år i forbindelse med indførelsen af de 2 års permanent opholdstilladelse. Og hensigten er vel kort sagt at reducere antallet af statsborgerskaber.

Men reglen rammer på en måde som jeg ikke tror I ønsker:

Nogle af dem som er ressourcestærke reagerer på de her meningsløse stramninger ved at vælge et andet sted at slå sig ned.

Den som ikke har andet valg, de bliver her og får så nok statsborgerskab nogle år senere.

Så altså mange af reglerne handler jo om at sikre det er nogle gode nye medborgere vi får i landet. Men den her type regler som bare er en stramning uden nogen dybere mening, de har præcis den modsatte effekt. Det sænker det generelle niveau af dem som søger dansk statsborgerskab.

Og så er reglen om permanent opholdstilladelse indført med tilbagevirkende kraft. Det går altid galt og det var måske også derfor at den tilbagevirkende kraft blev fjernet fra beskæftigelseskravet. Men jeg vil her fortælle hvorfor den er lige så meningsløs for reglen om permanent opholdstilladelse.

Slide 6 – PO med tilbagevirkende kraft, side 1

Her er Paulina, Charles og Jack. De søger alle tre om dansk statsborgerskab. De har alle tre søgt på præcis samme dato, kort efter de fik permanent opholdstilladelse.

Slide 7 – PO med tilbagevirkende kraft, side 2

De opfylder alle tre alle krav til dansk statsborgerskab og har hvad man godt kan kalde en berettiget forventning om at få tildelt dansk statsborgerskab.

Slide 8 – PO med tilbagevirkende kraft, side 3

De får alle tre den samme kvittering og begynder nok at glæde sig til at de kan blive danske statsborgere og endelig føle sig rigtig hjemme i det land hvor de har boet de sidste 10 år.

Slide 9 – PO med tilbagevirkende kraft, side 4

Men så sker der noget uventet.

Charles får afslag mens Paulina og Jack bliver godkendt. Hvad skete der? De sagsbehandlere som tog sig af Paulina og Jacks sager havde måske nogle sygedage, måske havde de nogle mere komplicerede sager, måske havde de travlt med andre opgaver. Af en eller anden grund, var de lidt længere tid om at behandle sagerne og det betød at de kom på oktoberlisten og da var der gået 2 år siden de fik permanent opholdstilladelse.

Men Charles' sagsbehandler var mere effektiv og fik behandlet ansøgningen lidt tidligere så Charles blev vurderet med forventning om at han skulle på april-listen. Så var der ikke gået 2 år før han fik permanent opholdstilladelse og udelukkende grundet sagsbehandlerens effektivitet blev Charles afvist.

Det giver ikke mening at noget så vigtigt som statsborgerskab afgøres ud fra tilfældigheder som er helt uden for ansøgernes indflydelse.

Men det er sådan noget der sker når man laver regelændringer med tilbagevirkende kraft. Man fratager folks mulighed for at følge reglerne.

Slide 10 – Vandelskravet

Nu til ... vandelskravet.

Altså, vi kan da meget nemt blive enige om at vi ikke vil have kriminelle til at blive danske statsborgere.

Men uanset hvem man taler med, så er der også bred enighed om at der skal være en bagatelgrænse. Der er også en bagatelgrænse i reglerne men den skal nok fintunes lidt.

Vandelskravet

Hensigt: At undgå at kriminelle får statsborgerskab

- Har bred støtte fra befolkningen
- Indtil de hører hvor upræcist reglerne rammer
- Alle er enige om at der skal være en bagatelgrænse
- Men hvor skal grænsen gå?

Det ene er folk der får betinget fængsel, f.eks. for at have været involveret i et trafikuheld hvor man bliver bedømt til at være skyld i uheldet. Så kan man aldrig blive dansk statsborger. Det er lidt voldsomt, men det vil jeg ikke dvæle så meget ved i dag.

Men systemet med bøder som gør at man skal vente godt 4 år – vel at mærke for hver bøde man får. Selvfølgelig skal man undgå at få bøder, men straffen er bare ikke proportional.

Jeg har et eksempel med en taxachauffør som stoppede for at samle en passager op og så fik han en bøde. Han fik de her godt 4 års karantæne fra at kunne søge om statsborgerskab.

Det er ude af proportioner at man skal straffes så hårdt for relativt små trafikforseelser og tilmed at det lægges til straffen hver gang.

Slide 11 – MENAP+T

Den direkte hensigt med reglen er så vidt vi kan vurdere at gøre det muligt at stemme særskilt om personer fra udvalgte lande som har et muslimsk flertal.

Personligt tror jeg ikke på at et flertal i Folketinget faktisk vil tage reglen i brug til at nedstemme ansøgere fra MENAP-landene, men bare det at der stemmes om det, kan meget let trække overskrifter rundt omkring i verden og jeg tror ikke der er nogen der er i tvivl om at det vil skade vores omdømme. Det er ret ærgerligt, specielt hvis der ikke rigtig er noget at vinde ved det.

Og hvis det skulle ske, måske om mange år, at Folketinget faktisk stemmer mod vedtagelse af en bunke ansøgere fra MENAP-landene, så er jeg ikke i tvivl om at det vil blive en sag hos Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Og den bliver nok også en som Danmark kommer til at tabe. Det er én ting, men derudover er det også noget der kommer til at koste meget tid og mange ressourcer fra de involverede.

Så jeg synes den her regel er virkelig en hvor der er meget lidt at vinde og en hel masse at tabe for Danmark.

Slide 12 – Spørgsmål

Jeg håber I er blevet opmærksomme på nogle regler som ikke virker efter hensigten. Og det er også helt naturligt når man laver en regel at det er ikke helt til at gennemskue hvordan den vil virke når den anvendes på tusindvis af forskellige sager.

Men nu har vi fået noget erfaring med reglerne og så håber jeg I vil være med til at arbejde for at forbedre reglerne så de virker efter hensigten.

MENAP+T

- Vi skader vores internationale omdømme hvis det ændrer i lovgivning som opdeles baseret på religion.
- Det er en oplagt sag til den Europæiske Menneskerettighedsdomstol
- Det er symbolpolitik nu. Lad det forblive sådan.

Kilde: At kunne stemme særskilt om flertal af statsborgere til muslimat